

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 grudnia 2018 r.

Pozycja 187

POSTANOWIENIE

z dnia 12 października 2018 r.

Sygn. akt Ts 229/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej R.S. w sprawie zgodności:

art. 113a § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 665, ze zm.) z art. 2 i art. 68 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 14 grudnia 2017 r. (data nadania) R.S. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 113a § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 665, ze zm.; dalej: k.k.w.) w zakresie, w jakim „uzależnia dostęp skazanego do leków niewymagających przepisania przez lekarza [recepty] od pozytywnej opinii lekarza oraz zezwolenia dyrektora zakładu karnego”, jest niezgodny z art. 2 i art. 68 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą.

W piśmie z 4 kwietnia 2016 r. skarżący – odbywający karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym – wystąpił do dyrektora tej placówki penitencjarnej o wyrażenie zgody na przyjęcie do zakładu karnego oraz wydanie mu do celi leków przeciwbólowych oraz tabletek na ból gardła. W decyzji z 8 kwietnia 2016 r. dyrektor odmówił wyrażenia zgody z powodu braku pozytywnej opinii lekarskiej. Na to rozstrzygnięcie skarżący wniósł skargę do Sądu Okręgowego w O., (dalej: Sąd Okręgowy w O.). Postanowieniem z 8 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w O. utrzymał w mocy decyzję dyrektora z 8 kwietnia 2016 r. O. to, wskazane przez skarżącego jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało mu wraz z uzasadnieniem, doręczone 15 czerwca 2016 r.

23 czerwca 2016 r. skarżący wystąpił do Sądu Okręgowego w O. z wnioskiem o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika procesowego do sporządzenia skargi konstytucyjnej. Postanowieniem z 4 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w O., uznawszy się za niewłaściwy do rozpoznania wniosku, przekazał go do Sądu Rejonowego w B. (dalej: Sąd Rejonowy w B.). Jed-

nak ten sąd także był niewłaściwy, dlatego zarządzeniem z 29 listopada 2016 r. (sygn. [...]) referendarz w Sądzie Rejonowym w B. przekazał wniosek do Sądu Rejonowego w S., (dalej: Sąd Rejonowy w S.). Zarządzenie wraz z wnioskiem skarżącego wpłynęło do tego sądu 5 grudnia 2016 r. Powyższe Trybunał ustalił *ex officio*.

Postanowieniem z 11 maja 2017 r. Sąd Rejonowy w S. ustanowił dla skarżącego pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej albo stwierdzenia braku podstaw do jej wniesienia. Jego wyznaczenie zlecił Okręgowej Radzie Adwokackiej w O. (dalej: ORA w O.), ale odpis postanowienia wysłał do Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. (ta przekazała odpis postanowienia wg właściwości 24 maja 2017 r.). Zarządzeniem z 7 czerwca 2017 r. (doręczonym pełnomocnikowi 4 lipca 2017 r.) do sporządzenia skargi konstytucyjnej ORA w O. wyznaczyła adwokat A. K.S. W piśmie z 3 sierpnia 2017 r. (data złożenia) pełnomocnik wystąpiła do Sądu Rejonowego w S. o zwolnienie jej z obowiązku reprezentowania skarżącego z uwagi na zmianę siedziby kancelarii, a co za tym idzie zmianę okręgu, w którym świadczy pomoc prawną z urzędu. Sąd uwzględnił wniosek 26 września 2017 r., ale o wyznaczenie innego pełnomocnika także i tym razem zwrócił się do OIRP w O., a nie do ORA w O. (OIRP w O. przekazała pismo wg właściwości). Zarządzeniem z 11 października 2017 r. (doręczonym pełnomocnikowi 24 października 2017 r.) ww. Rada Adwokacka do sporządzenia skargi konstytucyjnej wyznaczyła adwokata J.K.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 5 marca 2018 r. (doręczonym pełnomocnikowi 27 marca 2018 r.) pełnomocnik skarżącego został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi przez udokumentowanie dat: doręczenia skarżącemu odpisu postanowienia Sądu Okręgowego w O. z 8 czerwca 2016 r.; wystąpienia przez skarżącego z wnioskiem, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p. TK; doręczenia pełnomocnikowi rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1 u.o.t.p. TK, po rozpoznaniu wniosku skarżącego, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p. TK; doręczenie odpisu i czterech kopii: decyzji Dyrektora Zakładu Karnego z 8 kwietnia 2016 r. o odmowie wydania leków; postanowienia sądu wydanego po rozpoznaniu wniosku, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p. TK; rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1 u.o.t.p. TK, wydanego po rozpoznaniu wniosku skarżącego, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p. TK; ponadto, w wypadku, gdy rozstrzygnięciem, o którym mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1 u.o.t.p. TK jest pismo ORA w O. z 11 października 2017 r., w związku ze sformułowaniem zawartym w tym piśmie „(...) wyznacza Pana pełnomocnikiem z urzędu – w miejsce zwolnionej adwokat Agat[y] Kolas[y]-Siwek (...)”, dokładne przedstawienie stanu faktycznego od dnia wydania przez sąd postanowienia po rozpoznaniu wniosku, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p. TK, do 11 października 2017 r.

W piśmie procesowym złożonym 3 kwietnia 2018 r. (data nadania) pełnomocnik skarżącego odniósł się do zarządzenia.

Skarżący twierdzi, że zakwestionowany w skardze art. 113a § 4 k.k.w. przez to, że bez żadnych uzasadnionych powodów uzależnia dostęp do leków od opinii lekarza i decyzji dyrektora zakładu karnego, narusza jego prawo do ochrony zdrowia, które gwarantuje mu nieograniczony administracyjnie dostęp do leków bez recepty.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu

skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

2.1. Skargę sporządził adwokat, który przedłożył odpis postanowienia Sądu Rejonowego w S. z 11 maja 2017 r. o ustanowieniu dla skarżącego pełnomocnika z urzędu, a także pismo Okręgowej Rady Adwokackiej w O. z 11 października 2017 r. wskazujące go jako pełnomocnika.

2.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z 8 czerwca 2016 r., utrzymującego w mocy decyzję Dyrektora Zakładu Karnego z 8 kwietnia 2016 r. o odmowie wydania leków, nie przysługują żadne środki zaskarżenia.

2.3. Skarżący dochował trzymiesięcznego terminu wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK.

2.4. Skarżący prawidłowo określił przedmiot kontroli, tj. art. 113a § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 665, ze zm.; dalej: k.k.w.). Przepis ten był bowiem podstawą prawną orzeczenia, w związku z którym wniósł skargę do Trybunału.

2.5. Zakwestionowanemu w skardze przepisowi skarżący zarzucił naruszenie prawa do ochrony zdrowia (art. 2 i art. 68 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji).

2.6. Skarżący wskazał, w jaki sposób zakwestionowany w skardze art. 113a § 4 k.k.w. narusza powyższe prawo. Jak zarzucił, przepis ten bez żadnego racjonalnego uzasadnienia uzależnia dostęp do ogólnie dostępnych leków bez recepty, od zgody lekarza i dyrektora zakładu karnego.

3. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżącego zarzuty nie są oczywiście bezzasadne, Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.